

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 47.

19de november 1893.

19de aarg.

Gansemand og hans hest.

Børneblad

abkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Hvem var typen?

(En fortælling af Christoph Schmid.)

(Fortættelse.)

„Tat“, sagde han, idet han smilende tog den blaa buket. „Den, som søger, han finder.“ — „Men“, fortsatte han, „er det ikke forunderligt, at disse yndige violer saa gjerne vil vokse bag tornehække! Det synes mig ikke lidet at lære deraf! Hvem skulde have troet, at vi i denne mørke skovdal og under dette gamle mosgroede tag skulde finde saa megen glæde!“

En kjøbmandskone fra byen kom en dag til Granly for at gjøre nogle indkjøb hos bondetonen; medens hun snakkede med denne, var hendes søn, der var med hende, gjen-nem den aadne dør sprunget ud i haven og var med begge hænder foran sig faldt op i en stor rosenbuss og havde stukket sig ynkelig paa tornerne. Hans skrig bragte saavel bondetonen som hans mor til styrte ud; ogsaa Jakob og Marie kom tilstede. Den hylende gut stod med blodige hænder foran rosenbussen og kom med sterke vredesudbrud mod blomsterne.

„Ja, saaledes bærer mangengang ogsaa de ældre sig ad“, sagde Jakob. „De er som store børn. Enhver glæde har ligesom rosen sine torne, og saa ofte kaster menneskene sig i den med begge hænder. En del ødelægger sig i syndig glæde paa danse- eller spillehuse, andre ved drif eller det, som er endnu værre, og efterpaa græder og jamrer de sig. De faar søle, hvoreledes den syndige glæde har sine skarpe, rivende torner.“

En deilig varm søndags morgen efter et par dages regn, fandt Marie, da hun med sin far kom ud i haven, de første udsprungne liljer, som stod der saa vakre i solskinnet.

„Hvor smukke og hvide de er! Hvilket rent og yndigt skjær de har!“ sagde bondetonen.

„Ja, de er som en finger, der viser os mod himmelen“, sagde Jakob. „Det er ikke mange blomster, jeg er saa glad i at have som dem. Enhver landmand skulde i sin have afse en plads til en saadan lilje. Vi mennesker har saa altsor let for at rode os saaledes ned i det jordiske, at vi glemmer himmelen.“

Sommeren gik, høsten indfandt sig paany med sine storme og visne blade. Jakob sølte, at hans træster begyndte at svækkes, og han sølte sig ofte ikke rigtig frisk. Han talte ikke derom med Marie for ikke at bedrøve hende, men i hans bemærkninger om blomsterne var der noget vemodigt, som ofte gik den hjærlige datter til hjerte. Marie betragtede saaledes engang en rose, som først nu ud paa høsten var sprunget ud og netop stod i sin fulde blomst. Hun vilde bryde den af, men dens purpurblade faldt pludselig af, idet hun vilde tage den, og spredtes omkring paa marken ved hendes fødder.

„Der har vi et billede paa mennesket“, sagde faderen, „i ungdommen ligner vi vistnok en blomstrende rose, men ogsaa vi visner ligesom roserne, og vor blomstringstid er kort og snart forbi. Gjør dig derfor ingen falske indbildninger om legemets for-gjængelige skjønhed hjære barn, men stræb efter sjælens skjønhed.“

Og en aften, da Jakob stod paa havestigen, og høstede æbler af et træ, medens Marie stod nedensfor og omhyggelig lagde frugten i en kurv, sagde han: „Se, hvoreledes høstbunden blæser henad marken og leger med de gulnede blade og mine graa haar! — Min høst er kommen, hjære Marie, og din vil ogsaa komme.“

Da Marie lagde nogle frø ned i jorden for den kommende vaar, sagde faderen: „Saaledes, min datter, vil man ogsaa engang lægge os ned i jorden og dække os med det sorte muld. Men vær ved trykligt mod! Ligesom inden kort tid frøet begynder at spire og som en smuk blomst hæver sig over jorden og ligesom triumferende staar frem af sin grav, saaledes vil ogsaa vi engang skjønne og herlige staa frem fra vore grave. Husk paa dette, Marie, naar man engang begraver mig. Den blomst, som du da planter paa min grav, bære dig et billede paa opstandelsen og udødeligheden.“

Marie saa paa sin far. To store taarer perlede i hendes øjne. Hun forstrækkedes, og bange anelser fyldte hendes sjæl.

11. Jakobs sygdom.

Snart kom vinteren kold og sur i bjerg og dal og bedækkede jorden med sin dybe sne. Da blev Jakob meget syg. Marie bad, at man vilde hente lægen fra nærmeste by, og den elskværdige bonde reiste straks med sin slæde affjed for at hente ham. Lægen kom og forordnede forskellige mediciner for den syge, Marie ledsagede ham ud, da han atter skulde reise; hun spurgte, om hun kunde gjøre sig noget haab om, at faderen atter vilde blive frisk. Lægen svarede, at der vistnok ikke var nogen øjeblikkelig fare, men at sygdommen formodentlig lidt efter lidt vilde hentære ham, saa der neppe vilde blive tale om, at han atter kunde komme op. Marie var nær ved at synke om ved denne efterretning og begyndte at græde og hulke; hun tørrede imidlertid taarerne bort og søgte at sætte op et fornyet ansigt, førend hun gik ind til faderen. Hun vilde saa nødig bedrøve ham.

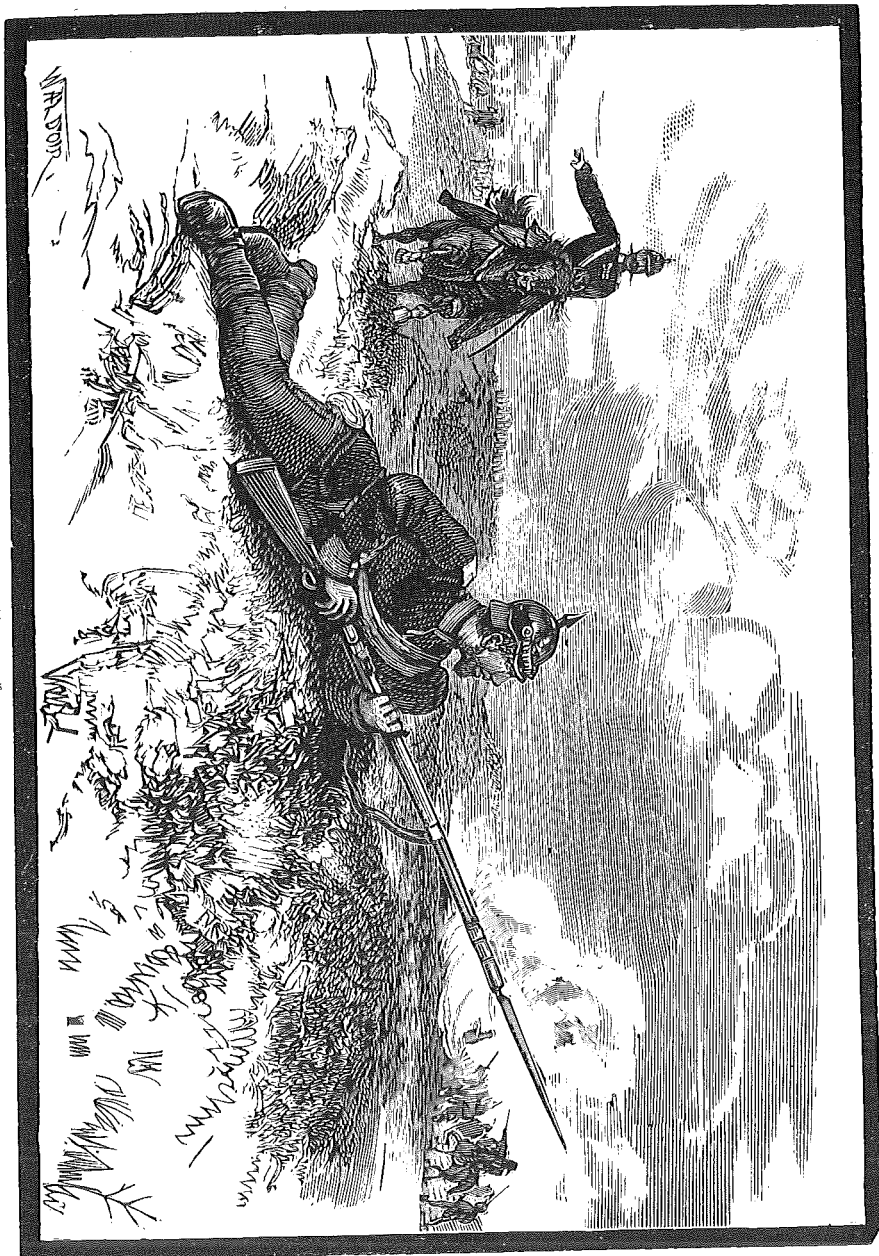
Marie pleiede sin kjære far med barnlig omhu. Hun søgte at læse i hans øjne hvert af hans ønsker. Hun vaagede lange nætter over ham. Og naar andre vilde løse hende af, forat hun ikke skulde overanstrenge sig

og blive syg, fik de hende i høiden til at lægge sig en stund paa bænten, men saa altfor ofte blev det daarlige med hendes søvn. Naar faderen fik et hosteanfald, for hun forstrækket op, og naar han blot rørte sig, sneg hun sig paa tærne hen til ham for at se, hvad der var iveien. Hun lovede selv al maden til ham, og maatte selv række ham den paa sin kjærlige maade. Hun rettede paa hans hovedpude, saa han fik hvile ordentlig, hun læste for ham og bad stadig for ham. Utallige gange stod hun, naar han var sovnet en stund, med foldede hænder og med øinene mod himlen foran hans seng og sulkede: „O Gud, lad mig dog saa lov til at beholde ham — lad mig saa lov til at beholde ham endnu nogle aar!“ Ved sine hænders arbejde, ved flittig at sy og strikke ofte halve natten, havde hun sparet op nogle skillinger, og disse anvendte hun ligetil det sidste øre for om muligt at skaffe sin far en liden vederbøgelse under hans sygdom.

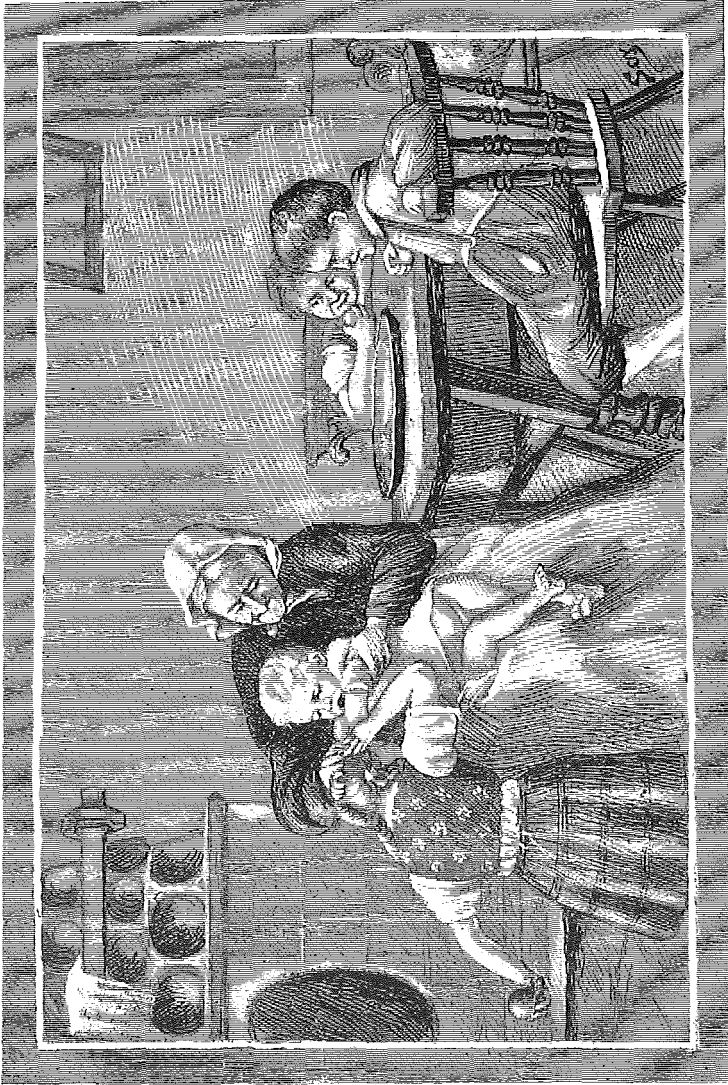
Den fromme gamle mand blev en stund vistnok en del bedre, men han følte alligevel med sig selv, at dette vilde blive hans sidste sygdom. Altid var han rolig og fattet, og det var med stor frimodighed, at han talte om døden.

„O tal ikke om at dø, kjæreste far“, sagde Marie grædende. „Jeg tør ikke engang tænke paa at miste dig. Hvorledes vil det da blive med mig. Din stakkars Marie vil da ikke have en eneste igjen paa jorden, som holder af hende.“

„Græd ikke, kjære barn“, sagde faderen og rakte hende venlig haanden fra sengen, hvor han laa. „Du har jo en kjærlig fader i himlene, og han er altid hos dig, ogsaa naar din jordiske fader maa forlade dig. Hvorledes du skal tjene dit brød og komme frem i verden, er min ringeste sorg. Sørger Gud for himmelens fugle, saa vil han nok ogsaa sørge for dig. Men mit hjertes inderligste ønske er, at du altid maa være saa

Seu flagmarten.

En fritidstid for en.

from og uskyldig, som du Gud ske lov nu er. Al, min kjære datter, du ved endnu ikke, hvor ond og fordærvet verden er, og hvor mange slette mennesker der findes. Desværre gives der mennesker, der blot vil betragte det som en spøg, hvad der kunde bedrøbe dig, min stakkars pige, din uskyld, ære, hjertefred og hele lykke her i livet. De vil kalde det barnagtigheder, naar du taler om gudsfrygt, samvittighed, guddommelige bud og evigheden. O, fly saadanne mennesker! Naar de roser din skønhed og smiger dig, naar de sværmer om dig ligesom sommerfuglene om blomsterne, saa hør ikke paa dem og lyt ikke til deres tale. Se Gud har til din beskyttelse skjænknet dig en trofast skytengel i kamrødsmanden paa dine kinder. Naar nogen vil faa dig til det som er galt, ja blot nævner et ord, som strider mod uskyld og rene seder — saa føler du dens glød paa dine kinder. Lad dig advare af denne uskyldighedens engel. Bedrøv ham ikke, saa han forlader dig.”

(Fortsættes.)

Hansemand og hans hest.

(Med billede.)

Hansemand havde af sine forældre faaet en prægtig træhest. Den var vistnok ikke saa svært fin, men sterk og god, saa den lille gut kunde sætte sig paa den; men hvad han især syntes om, var dens man og hale. Disse var nemlig af virkelige haar, ikke af træ, men af ordentlige haar. Dette var Hansemand meget stolt af og viste den frem til alle sine kamerater, som ikke nok kunde beundre den lykkelige guts hest.

Det varede imidlertid ikke længe, før end haarene blev bukkede og uordentlige, og dette virkede selvfølgelig, at den ikke længere var saa pen. Derfor vilde Hansemand gjerne faa børstet haarene glatte igjen, men han vidste ikke rigtig, hvorledes han skulde faa

gjort det. Tilfids fik han et klogt indfald. „Jeg ved, hvad jeg vil gjøre“, sagde han fornøjet; „jeg vil fra skuffen i papas vaskesandsstol hente hans kam og børste, hvormed han gjør sit haar og sit skjæg glat — det skal blive prægtigt.“

Han vilde straks hente kammen og børsten, men kom pludselig til at tænke paa, at hans papa ofte havde forbudt ham at røre ved hans sager, og nu vilde han jo tage og bruge dem.

„Nei, nei“, sagde han til sig selv, „det maa jeg ikke. Papa vil vist ikke paa nogen maade tillade det.“

Bedrøbet vendte han atter sagte tilbage til sin hest. Han blev staaende en stund og betragte den; han syntes, at dens man og hale var aldeles afskyelige at se til.

„Hvad skal jeg gjøre?“ sagde han. „For en gangs skyld maa jeg vel kunne tage kammen og børsten — blot en bitte liden stund, det kan ikke gjøre noget.“

Saaledes vakkede han frem og tilbage. En stemme i hans hjerte sagde: „Du maa ikke“, men naar han saa atter betragtede sin hest, fik han ny lyst til at gaa ind og hente kammen og børsten.

„Jo, jeg vil alligevel forsøge“, sagde han tilfids. „Papa er jo ikke hjemme, og før han kommer hjem, vil alt igjen være paa sin plads. Han vil ikke merke, at jeg har brugt hans sager.“

Hurtig sprang han ind og hentede kam og børste, om end med bankende hjerte; thi han følte, at han gjorde noget, som var galt.

Derpaa begyndte han med kraft paa sit arbejde, og hesten rørte sig ikke af flekken, medens Hansemand paa en alt andet end lempelig maade skjæmmede dens hale. Den var bleven saa bukket, at det næsten var umuligt at faa skit paa den. Han anstregte sig derfor af alle kræfter, men — knak — der gik kammen tvertover. Forskrækket betragtede Hansemand den itubrukne kam og begyndte at græde.

„O, hvad har jeg gjort?“ hulkede han. „Hvad vil papa sige, naar han kommer hjem? Hvor meget skjend jeg vil faa og kanske ogsaa bank! Hvad skal jeg gjøre?“

Da hørte han idetsamme nogen gaa i gangdøren. Hurtig sprang han ind i soveværelset til vaskebandstolen med kam og børste og lagde begge de itubrukne stykker saaledes sammen, at man ved første øjekast vilde tro, at kammen var hel. Derpaa vendte han atter tilbage til sin hest, han fandt ikke længere nogen glæde i at lege med den.

Da faderen kom hjem, var Hansemand meget ængstelig tilmode; han gjemte sig bort i en krog og satte op et bedrøveligt ansigt, men havde ikke mod til at fortælle, hvad han havde gjort.

„Hvad feiler det vor lille Hans?“ spurgte faderen moderen. „Han kan vist ikke være frisk. Se hvor daarlig han ser ud.“

„Ja, ja“, svarede moderen, „ogsaa jeg har lagt merke til det. Han har heller ikke rørt sin aftensmad. Han maa vist være syg.“

„Skal vi sende bud efter doktoren?“ sagde faderen.

„Jeg tænker, vi venter til imorgen“, mente moderen, „jeg skal snart faa bragt ham iseng og gibet ham noget kamillethe, saa bliver han kanske bedre.“

Hansemand lyttede forskrækket til denne samtale, men havde fremdeles ikke mod til at tilstaa sin brødre. Moderen bragte ham iseng, men gutten var utrøstelig og hulkede i et væk. Jo mere moderen klappede ham og var venlig mod ham, desto mere græd han. Om natten var han urolig og talte isøbne. Ofte raabte han: „Kammen! Kammen! Jeg har ikke gjort det!“

Den næste morgen skulde faderen børste sit haar og skjeg, men da han vilde tage frem sin kam, viste den sig at være over paa midten.

„Hvem har bruffet istykker min kam?“ spurgte han ærgerlig. Men ingen vidste det.

Da kom moderen til at huffe paa, at Hans isøbne havde talt om en kam. „Sandsynligvis har han hænderne med i spillet“, sagde hun.

Hans blev kaldt ind. Faderen viste ham den itubrukne kam. Da brass gutten ud i en heftig hulten og sagde: „Papa, papa! Jeg skal aldrig mere gjøre det. Vær ikke vond paa mig. Jeg vilde kjæmme halen og manen paa min hest, og saa gik kammen itu. Tilgiv mig, kjære papa. Jeg skal kjøbe en ny kam til dig. Du maa igjen være glad i mig.“

Faderen maatte smile over dette løfte, men svarede dog meget alvorlig: „Min kjære gut, det var galt af dig, at du tog kammen og børsten; du ved meget godt, at du ikke har lov til det; men det var endnu værre af dig at være uærlig og ikke straks tilstaa, hvad du havde gjort. For denne dobbelte brøde har du fortjent alvorlig straf.“

Hansemand var meget ulystelig. Faderen bestemte, at han skulde have en dags stuearrest og ikke faa lov til at sidde tilbords sammen med forældrene. Det var en haard dag for den lille gut. Han sad stille paa sin lille stol og havde ingen lyst til at lege og allermindst med sin hest, og hans enlige maaltid vilde ikke smage ham.

Om aftenen samme dag kaldte faderen ham ind i stuen og mindede ham atter om, hvor galt han havde opført sig. Hansemand lovede under taarer aldrig mere at være saa uskikkelig og navnlig aldrig mere at skjule noget for sine forældre.

Da moderen om aftenen bragte den lille gut tilfængs, var han endnu meget bedrøbet, men hans mor bad med ham, og efterhaanden blev han rolig. Da saa moderen tilslut sagde godnat og kyssede ham, slog han armene om hendes hals og sagde grædende. „Er nu ogsaa den gode Gud virkelig ikke mere vred paa mig? Og kommer jeg ikke nu i helvede?“

„Min kjære gut“, sagde moderen, „naar du af hjertet angrer din synd, vil den kjære Gud tilgive dig.“ Og saa lagde Hansemand sig trøstet til at sove. Forhaabentlig har han trolig holdt sine gode forfætter.

Korporal Mang.

[Med billede.]

Hvor kjær han var at se til, den kraftige unge korporal i sin smukke uniform og med hjelmen hvælvet over det brune ansigt! Stolt betragtede moderen sin kjære søn. Men hendes stolthed var blandet med smerte. Nu skulde han drage fra hende ikke til exercerpladsen eller garnisonsbyen som saa mange gange før, men i virkelig kamp, hvor det gjaldt liv og blod. Der var blevet krig i landet.

Under taarer trykker hun ham til sit bryst med et stille suk om atter at faa se ham sund og frisk vende tilbage til det gamle hjem.

* * *

Rampen raser over valpladsen, kanonerne tordner, geværene knatter, krudtrog fylder luften, saarede og døende krigere synker om.

I lange skytterkæder ligger de forreste afdelinger i skjul bag stene og grøfter, tuer og dalsenkninger for at sende sine dræbende kugler mod de fremrykkende fiender. Længere bag lyder drønnet fra de sluttede afdelingers masseild.

Korporal Mang har sin plads i skytterkæden. Kjødt og rasht fører han sin halvtrop frem; snart styrter de hurtig et stykke fremmad mod fienden, snart kaster de sig ned paa marken til fornyet ildgivning. Med sikkert øie tager han sigte, hans kugle forfeiler sjelden sit maal; han har jo ogsaa skyttermedaljen paa sit bryst.

Fremad gaar det. Mere end én kugle har hvinet om hans øren; hans halvtrop begynder at tyndes; flere af hans kamerater er allerede faldne. Men han leder rolig sin lille afdeling videre. Hans chef ser med tilfredshed paa den raske underbefalingsmand.

* * *

Slaget er endt. Stilhed hviler over de samme steder, som nylig har gjenlydt af kommandoraab og smerteskrig, af trompetlyd og rifleskud. Stilhed, dødens stilhed hviler over stetten.

Ud over markerne ligger spredt ligene af faldne krigere; men hvor kampen har

været haardest ligger de blodige stikkelse i tætte rækker med dødens blegthed paa sin kind.

Paa et saadant sted vil man ogsaa kunne finde den kjække korporal Mang; det varme hjerte har holdt op at slaa, det skarpe øie er brustet, dødens stivhed har lagt sig over de tidligere saa raske lemmer, men endnu holder han geværet fast knuget i de stive hænder.

Han er falden for sit fædreland. Dette har tabt en af sine bedste sønner, og hans moder sit dyrebare barn. Aldrig skal hun her i livet gjense den kjære staute stikkelse, som hun faa uger tidligere med stolthed og smerte havde taget afsked med.

En stridbar liden en.

(Se billedet.)

Lille Døstar er ikke at spøge med. Saa liden han er, viser han dog hver eneste dag, at han har vilje. Han er ikke altid saa snild, som han burde. Skrige kan han, saa man hører det hele huset igjennem, og være sint ogsaa!

At hans vrede kommer tilsynne nu, da hans søster Inga har taget æblet fra ham, er derfor ikke at forundre sig over. Hun har ikke egentlig gjort det for at erte ham, men nærmest for at have lidt more, for at lege med ham; men han tager det meget alvorlig; for hun ved ord af det, har han sine hænder i søsterens haar, og han kan lugge ordentlig, den lille fyr! Den gamle har vanstikkelig for at faa løsnet de smaa hænder.

Opløsning paa diamantgaade i nr. 45.

